

Business Finlandin tukiohjelma nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille

Business Finlandin tukiohjelma nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille perustuu tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (EUVL L187 26.6.2014, s.1) (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 22 artiklaan.

Rahoituksen myöntämistä säätelee valtioneuvoston asetus (1444/2014) tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta.

1. Tukiohjelman tavoitteet

Rahoitusta myönnetään nuorten yritysten ja nuorten innovatiivisten yritysten liiketoiminnan kehittämiseen yleisrahoituksena. Rahoitus paikkaa markkinapuutetta, joka aiheutuu yksityisen riskirahoituksen heikosta saatavuudesta innovatiivisten yritysten varhaisessa vaiheessa. Tuettavan toiminnan tulee edistää rahoituksen saajien osaamista, yritysten verkottumista, liiketoiminnan kehittymistä ja kasvua erityisesti kansainvälisillä markkinoilla ja työpaikkojen lisääntymistä Euroopan yhteismarkkinoiden alueella

2. Tukiohjelman kesto ja koko

Tukiohjelma on voimassa 15.2.2018-31.12.2020.

Business Finland myöntää rahoitusta nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille ohjelman aikana arviolta enintään 250 miljoonaa euroa. Osa rahoituksesta voi olla lainaa.

Todellinen tukiohjelmaan käytettävissä oleva rahoituksen suuruus määräytyy valtion vuosittaisten talousarvioiden perusteella.

3. Ehdot

3.1 Tuensaajat

Rahoitus on tarkoitettu Suomessa toimiville yrityksille. Yrityksellä tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta riippumatta kaikkia yksiköitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa, ei kuitenkaan luonnollista henkilöä. Yksityinen elinkeinonharjoittaja katsotaan luonnolliseksi henkilöksi.

Rahoitusta ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille, niin kuin ne on määritelty yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa.

Rahoitusta ei makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

Rahoitusta nuorelle innovatiiviselle yritykselle voidaan myöntää pienelle listaamattomalle yritykselle, jonka merkitsemisestä kaupparekisteriin on kulunut alle viisi vuotta tuen myöntämisaikankohtaan mennessä, joka ei ole jatkanut toisen yrityksen toimintaa, joka ei ole muodostunut sulautumisen kautta, joka ei ole vielä jakanut voittoa ja jonka tutkimus- ja kehittämistoiminnan kustannukset ovat vähintään 10 prosenttia sen kaikista liiketoiminnan kuluista vähintään yhtenä vuonna tuen myöntämistä edeltävistä kolmesta vuodesta. Tukikelpoisten yritysten sulautumisen kautta muodostettujen yritysten katsotaan myös olevan tukikelpoisia enintään viiden vuoden ajan siitä päivästä alkaen, jolloin vanhin sulautumaan osallistuva yritys on kirjattu yhtiörekisteriin. Innovatiivisuuden todentamiseksi edellytetään, että yrityksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan

kustannukset ovat vähintään 10 prosenttia sen kaikista liiketoiminnan kuluista vähintään yhtenä vuonna tuen myöntämistä edeltävistä kolmesta vuodesta. Jos kyse on vastaperustetusta yrityksestä, jolla ei ole vielä taloudellista historiaa, vastaava 10 prosentin taso on saavutettava ensimmäisen tilikauden tilinpäätöksessä. Business Finland edellyttää, että yrityksen liiketoiminnan kokonaiskulut ja tutkimus- ja kehitystoiminnan kustannusten määrä ovat riippumattoman tilintarkastajan vahvistamia.

Rahoitusta nuorelle yritykselle voidaan myöntää pienelle listaamattomalle yritykselle, jonka merkitsemisestä kaupparekisteriin on kulunut alle viisi vuotta tuen myöntämisaikankohtaan mennessä, joka ei ole jatkanut toisen yrityksen toimintaa, joka ei ole muodostunut sulautumisen kautta ja joka ei ole vielä jakanut voittoa. Tukikelpoisten yritysten sulautumisen kautta muodostettujen yritysten katsotaan myös olevan tukikelpoisia enintään viiden vuoden ajan siitä päivästä alkaen, jolloin vanhin sulautumaan osallistuva yritys on kirjattu yhtiörekisteriin.

Tukea voidaan myöntää vain yritykselle, jolla on itsenäinen päätäntävalta liiketoimintaansa ja sen kehittämiseen liittyen ja joka hallinnoi itse immateriaalioikeuksiaan. Tytäryhtiölle rahoitusta voidaan myöntää ainoastaan, jos emoyhtiöllä ei ole ohjausvaltaa tytäryhtiön liiketoimintaan.

Tuensaaja voi saada tukea tukiohjelmassa ainoastaan kerran sinä aikana, jona se katsotaan nuoreksi yritykseksi tai nuoreksi innovatiiviseksi yritykseksi. Tukea ei voida myöntää yritykselle, joka on saanut nuorten innovatiivisten yritysten rahoitusta edellisestä tukiohjelmasta (N 309/2007).

Tuki myönnetään ja maksetaan vaiheittain. Uuteen vaiheeseen pääseminen edellyttää, että yritys on saavuttanut edelliselle vaiheelle asetetut tavoitteet.

3.2 Tukikelpoiset kustannukset

Nuorten yritysten ja nuorten innovatiivisten yritysten rahoituksessa tukikelpoisia ovat kaikki kustannukset, jotka liittyvät toimintoihin, jotka ovat välttämättömiä rahoituksen myöntämispäätöksessä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ei-välttämättömiä ja siksi ei-tukikelpoisia kustannuksia ovat esimerkiksi rahoituksensaajan vapaaehtoiset vakuutukset, rahoituskulut, lahjoista ja stipendeistä aiheutuvat menot sekä laskennalliset kulut.

Rahoitusta ei voida myöntää vientiin liittyvään toimintaan eli suoraan vientimääriin, jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai muihin vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin.

Rahoitusta voidaan myöntää ja maksaa vain toimintaan, joka toteutetaan, ennen kuin yrityksen merkitsemisestä kaupparekisteriin on kulunut kahdeksan vuotta.

3.3 Tuki-intensiteetit ja tukimuodot

Rahoitus voi olla enintään 75 prosenttia toiminnan kustannuksista. Rahoitus voidaan myöntää avustuksena, lainana tai näiden yhdistelmänä. Käynnistystukea voidaan myöntää nuorille yrityksille lainana, jonka määrä on enintään 1 miljoona euroa ja avustuksena, mukaan luettuna osakeyhtiölain (624/2006) mukainen pääomalaina, jonka määrä on enintään 0,4 miljoonaa euroa. Myönnettäessä käynnistystukea nuorille innovatiivisille yrityksille edellämainitut lainan ja avustuksen määrät voidaan kaksinkertaistaa.

3.3.1 Lainan ehdot

Laina voidaan myöntää vakuutta vaatimatta.

Laina maksetaan takaisin vuosittaisin lyhennyksin. Laina-aika on enintään kymmenen vuotta. Laina voidaan kuitenkin myöntää siten, että enintään viisi ensimmäistä lainavuotta ovat lyhennyksistä vapaita.

Jos hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen viivästyy, laina-aikaa voidaan erittäin painavista syistä pidentää enintään kymmeneen vuoteen. Jos nuoren yrityksen tai nuoren innovatiivisen yrityksen tavoitteleva yritystoiminta epäonnistuu, lainan maksamaton pääoma ja korot voidaan poikkeustapauksessa jättää perimättä siltä osin, kun perimättä jätettävä määrä yhdessä avustuksena myönnetyn tuen kanssa ei ylitä nuorella yrityksellä 400 000 euroa tai nuorella innovatiivisella yrityksellä 800 000 euroa. Perimättäjätön ehtona on, että yritys maksaa lopun lainapääoman takaisin.

3.4 Tuen kasautuminen

Rahoitus nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille voi kasautua minkä tahansa muun valtiontuen kanssa, jolla on yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia. Rahoitus voi kasautua muun valtiontuen kanssa, jolla ei ole yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia, 3.3 kohdassa määritellyn rahoituksen enimmäismäärään saakka.

Julkisen hankintalainsäädännön noudattaminen

Edellä mainituista enimmäistukitasoista ja tuen kasautumissäännöistä poiketen sellaiseen hankintaan, jossa ei ole noudatettu lakia julkisista hankinnoista (348/2007), voi maksettava julkinen tuki yhteensä olla enintään 50 prosenttia hankinnan arvosta.

3.5 Suostumus eräisiin liiketoiminta- ja yritysjärjestelyihin

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Business Finlandille etukäteen, mikäli se hankkeen aikana, viiden vuoden kuluessa rahoituksen viimeisen erän maksamisesta tai ennen kuin laina korkoineen on kokonaisuudessaan maksettu takaisin:

- 1) myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa hankkeen tuloksena syntyneen liiketoiminnan tai osan siitä;
- 2) myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa hankkeen tuloksena syntyneitä immateriaali- tai muita oikeuksia;
- 3) siirtää liiketoimintaansa ulkomaille tai
- 4) toteuttaa muita merkittäviä liiketoimintamuutoksia tai yritysjärjestelyjä

Rahoituksen saajan on saatava Business Finlandin suostumus sellaisiin edellä mainittuihin toimenpiteisiin, jotka toteutetaan Euroopan yhteismarkkinoiden alueen ulkopuolella tai jotka vaarantavat hankkeen tavoiteltavien vaikutusten toteutumisen taikka heikentävät lainan takaisinmaksun edellytyksiä. Suostumusta ei tarvita, jos käyttöoikeuksien lisensointi on oleellinen osa hankkeessa alun perin tavoiteltavaa liiketoimintaa.

Business Finland voi antaa edellä tarkoitetun suostumuksensa, jos hankkeen tavoiteltavat vaikutukset voidaan olennaisilta osiltaan saavuttaa ja lainan takaisinmaksun edellytykset varmistaa muutoksista huolimatta.

Business Finland voi periä maksetun rahoituksen takaisin valtionavustuslain (688/2001) 21 ja 22 pykälien sekä valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain (449/1988) 7 pykälän mukaisesti, jos rahoituksen saaja menettelee tämän kohdan vastaisesti.

4. Tuen muut edellytykset

4.1 Yksittäisten tukien valtiontuki-ilmoitukset

Business Finland ilmoittaa Euroopan komissiolle erikseen nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille myönnettävät yksittäiset tuet, jotka ylittävät kohdassa 3.3 ilmoitetut tuen enimmäismäärät. Näissä tapauksissa rahoitusta ei myönnetä, ennen kuin komissio on ilmoittanut, että se ei vastusta suunniteltua rahoitusta.

4.2 Tuen kannustava vaikutus

Rahoituksen myöntämisen edellytys on, että rahoituksella on kannustava vaikutus yrityksen toimintaan. Tämän vuoksi rahoitusta voidaan myöntää vain toimintaan, joka tapahtuu rahoitushakemuksen jättämisen jälkeen.

Kannustavan vaikutuksen varmistamiseksi Business Finland edellyttää lisäksi, että vähintään yksi seuraavista tekijöistä toteutuu tavalla, jolla on merkittävä vaikutus verrattuna yrityksen tavanomaiseen käyttäytymiseen kyseisellä alalla:

- yrityksen panostukset liiketoiminnan kehittämiseen kasvavat
- yrityksen edellytykset kasvuun ja kansainvälistymiseen paranevat
- yrityksen resurssit vahvistuvat

5. Raportointi ja seuranta

5.1 Raportointi

Business Finland raportoi tukiohjelman toteuttamisesta vuosittain EU-komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan mukaisesti.

5.2 Tietojen julkisuus

Business Finland julkaisee tiedot tukiohjelmasta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan mukaisesti. Business Finland julkaisee yksittäisistä tuensaajista 9 artiklan edellyttämät tiedot internet-sivuillaan (www.businessfinland.fi) puolivuosittain:

- rahoituksensaajan nimi, y-tunnus, yrityskoko
- rahoituksensaajan toimiala
- alue, jolla rahoituksensaaja sijaitsee
- tuen määrä rahoituksensaajaa kohti
- tukiosa
- tukiväline
- myöntöpäivä
- tuen tarkoitus
- tukitoimenpiteen viite

5.3 Tukiohjelman vaikuttavuuden arviointi

Business Finlandin arvioi tukiohjelman sekä siinä rahoitettujen projektin ja niiden tulosten vaikuttavuutta. Erityisesti kiinnitetään huomiota siihen, kuinka tukiohjelma on edistänyt yritysten kansainvälistä liiketoiminnan kasvua, kasvattanut liikevaihtoa ja lisännyt työpaikkoja Euroopan yhteismarkkinoiden alueella.